

MAATSCHAPPIJLEER HAVO/VWO-4, THEMA: RECHTSSTAAT

STRAFPROCES, RECHT EN RECHTVAARDIGHEID

INTRODUCTIE

Een mislukte overval. Een dodelijk scooterongeluk. Mishandeling. Twee verdachten die naar elkaar wijzen. 'Het Nijmeegse scooterdrama' heeft alle onderdelen van een gruwelijke misdaad in zich. Toch heeft het jarenlang geduurd voordat er een uitspraak kwam over deze zaak. Hoe zit dat?

WAT GAAN WE DOEN?

In de envelop die je van je docent krijgt, vind je zestien kaartjes. Op deze kaartjes staat informatie over de strafzaak tegen Mohammed A. en Mohammed el G. Door het bestuderen van de tekst op deze kaartjes krijg je inzicht in de praktijk van het strafrecht in Nederland.

OPDRACHT 1: RECONSTRUCTIE

Leg de kaartjes in de juiste volgorde om de volgorde van de strafzaak te bepalen. Het is daarbij van belang dat je de inhoud van paragrafen over het strafproces uit je studieboek goed kent.

TIP!

Je kunt beginnen met de kaartjes in twee categorieën indelen: kaartjes rondom 'opsporing en aanhouding' en kaartjes rondom de 'rechtszaak'. Het eerste en het laatste kaartje zijn gegeven.

De juiste volgorde is:

D - G - K - E - A - I - H - O - L - B - J - F - P - C - M - N.

OPDRACHT 2: WELKE UITSpraak?

Er wordt in de strafzaak tegen Mohammed A. en Mohammed el G. meerdere keren een uitspraak gedaan. Welke straffen krijgen de verdachten te horen? Geef steeds in je eigen woorden aan wat de uitspraak is en door wie de uitspraak wordt gedaan.

- **Uitspraak 1** door rechtbank Arnhem komt neer op het volgende: twee jaar cel, waarvan acht maanden voorwaardelijk, voor El G. en acht jaar cel voor A. *Informatie gevonden op kaartje H.*
- **Uitspraak 2** door gerechtshof Arnhem komt neer op het volgende: vrijspraak voor doodslag. Veroordeeld, voornamelijk op basis van bedreigingen en voorbereiding overval: El G. krijgt achttien maanden cel waarvan drie maanden voorwaardelijk. A. krijgt 24 maanden cel. *Informatie gevonden op kaartje B.*
- **Uitspraak 3** door Hoge Raad komt neer op het volgende: de zaak moet opnieuw voorkomen bij het gerechtshof. *Informatie gevonden op kaartje F.*
- **Uitspraak 4** door Gerechtshof Den Bosch komt neer op het volgende: celstraf voor A. van vier jaar en voor El G. drie jaar en negen maanden. Beiden verantwoordelijk voor dood Mario. *Informatie gevonden op kaartje M.*
- **Uitspraak 5** door Hoge Raad komt neer op het volgende: het vonnis van gerechtshof in Den Bosch wordt bevestigd. De uitspraak is definitief geworden. *Informatie gevonden op kaartje N.*

OPDRACHT 3: RECHT EN RECHTVAARDIGHEID

De Nijmeegse scooterzaak zorgde landelijk voor veel ophef. Een aantal gebeurtenissen uit deze zaak droeg daar specifiek aan bij. Daarbij botste het gevoel voor rechtvaardigheid met de werking van het recht en de rechtsstaat.

- Beredeneer dat het gedrag van de verdachten leidde tot verontwaardiging bij het publiek. Welke kaartjes gebruik je als bewijs voor je antwoord?
  - **Kaartje K**, waarbij de verdachten en hun familie ernstig huishouden in een ziekenhuis.
  - **Kaartje I**, de zus van El G. verdedigt de verdachte. Een broer van El G. bedreigt vervolgens een journalist.
  - **Kaartje N**, El G. is afwezig bij behandeling in gerechtshof vanwege een bruiloft waardoor zaak wordt vertraagd.
- Welke uitspraak (opdracht 2) leidde tot de meeste verontwaardiging bij het publiek? Leg je antwoord uit. *De uitspraak van het gerechtshof in Arnhem (vrijspraak) leidde tot veel onbegrip. Er is immers een onschuldig persoon overleden!*
- Beredeneer waarom de uitspraak te verdedigen is als je redeneert vanuit een belangrijk principe van de rechtsstaat. *Een rechter mag pas iemand veroordelen als een misdrijf wettig en overtuigend is bewezen. Omdat er geen bewijs was voor het besturen van de scooter en ze naar elkaar wijzen, zou dat tot vrijspraak moeten leiden.*
- Het uiteindelijke vonnis (uitspraak 4 en 5) kun je zien als een manier om recht en rechtvaardigheid meer op elkaar af te stemmen. Leg dat uit. *Beide verdachten worden verantwoordelijk gehouden voor hun vlucht voor de politie waaraan ze beiden deelnamen en die tot een gevaarlijke situatie op de weg heeft geleid. Dit leidt tot veroordeling (althoewel de straffen lager zijn dan aanvankelijk door Openbaar Ministerie waren geëist).*
- Zijn jullie het eens met het vonnis van de Nijmeegse scooterzaak. Bespreek dat in je groepje. Gebruik in jullie definitieve antwoord de term recht of rechtvaardigheid. *Eigen antwoord.*

Bron: Jasper Rijk / Fontys Hogeschool Tilburg